



**Помощ за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия
(член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС)
Контролен списък за държавите членки**

В член 107, параграф 2, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се посочва, че помощта за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия, се счита за съвместима с вътрешния пазар. Съгласно член 108 от ДФЕС Комисията следва да бъде уведомявана за всякакви намерения от страна на държавите членки да предоставят такава помощ, като нейно задължение е да провери и потвърди настъпването на природното бедствие, с което се обосновава предоставянето на помощта.

Извънредните ситуации, причинени от природни бедствия, изискват спешни действия от страна на предоставящите помощ органи. Поради това е важно да се осигури своевременно изпълнение на предвидените мерки за помощ. Целта на настоящия контролен списък е въз основа на съответната практика на Комисията да се предоставят индикативни насоки на държавите членки относно информацията, която следва да представят на Комисията, за да се улесни, изясни и ускори процесът на уведомяване и одобрение.

- **Част I от настоящия контролен списък касае уведомяването относно схемите за помощ след настъпването на конкретно природно бедствие.**
- **Част II от настоящия контролен списък касае уведомяването относно „предварителните“ схеми за определени видове природни бедствия.** За тези схеми Комисията се уведомява предварително, като те осигуряват обща рамка за предоставянето на помощ за компенсирането на щети, причинени от настъпването в бъдеще на един или повече конкретни видове природни бедствия. Не се изисква допълнително отделно уведомление в случай на настъпването на природно бедствие, попадащо в обхвата на предварителната схема. Предварителната схема обаче следва да съдържа задължение за последващо докладване, свързано със събитието, с което държавата членка се ангажира да информира Комисията за точното прилагане на схемата в случай на конкретно събитие. Предварителни схеми могат да се създават за природни бедствия, включени в консолидираната досегашна практика на Комисията (например земетресения, лавини, свлачища и наводнения).
- **Част III от настоящия контролен списък касае информацията, която се изисква във връзка с последващото докладване относно помощта, предоставена по предварителна схема.**

Този контролен списък не е задължителен, но държавите членки могат да го използват като ръководство при изготвянето на уведомленията¹. По отношение на уведомленията държавите членки трябва да се придържат към обичайната процедура за уведомяване (като представят посредством Интерактивната система за уведомления за държавна помощ (SANI) **съответните формуляри за уведомление**², предвидени в приложение I към Регламент (ЕО) № 794/2004), която може да се допълни с информация, основана на съответната част от настоящия контролен списък (част I или част II).

За целите на докладването във връзка с даденото събитие в контекста на предварителните схеми държавите членки се приканват да използват **част III** от настоящия контролен списък³.

Моля, обърнете внимание и на специфичните правила за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия на предприятия, осъществяващи дейност в производството, преработката и търговията със селскостопански продукти, попадащи в обхвата на приложение I към Договора⁴, и на предприятия от сектора на рибарството и аквакултурата⁵.

ЧАСТ I – Уведомяване относно схеми след настъпване на конкретно природно бедствие

Държавите членки са длъжни да уведомят за схеми за помощ за отстраняване на щети, причинени от конкретно природно бедствие, настъпило в миналото. В такъв случай държавите членки трябва да се придържат към обичайната процедура за уведомяване (посредством SANI), като не може да се предоставя помощ, преди Комисията да е одобрила схемата, за която се отнася уведомлението.

По-долу са изброени няколко елемента, за които се очаква да бъдат включени в такива уведомления въз основа на опита, произтичащ от предишни решения на Комисията. Това е индикативен списък, който следва да се адаптира към характеристиките на всяка отделна схема.

¹ Настоящият документ с насоки е работен документ на службите на Европейската комисия и се публикува с информационна цел. Той не съдържа официална позиция на Комисията по този въпрос, нито е предпоставка за приемането на такава позиция. Документът няма за цел да бъде правно твърдение и не засяга тълкуването на разпоредбите на Договора, посветени на държавната помощ, от страна на Съда или на Общия съд на Европейския съюз.

² Стандартен формуляр за уведомление I; за отпускане на помощ за предприятия, занимаващи се с производството, преработката и продажбата на селскостопански продукти и попадащи в приложното поле на приложение I към Договора — формуляр III.12.N (допълнителен информационен лист относно помощта за компенсиране на щети, нанесени на селскостопанска продукция или на средства за производство на селскостопанска продукция); за отпускане на помощ за предприятия в сектора на рибарството и аквакултурата — формуляр III.14 (допълнителен информационен лист относно помощта за рибарството и аквакултурата).

³ Това докладване, свързано със събитието, трябва да се разглежда като отделно от докладването съгласно приложение 3 към Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁴ Насоки на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство 2007—2013 г. (ОВ С 319, 27.12.2006 г.).

⁵ Насоки за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура (ОВ С 84, 3.4.2008 г., стр. 10).

1. Фактически контекст

1.1. Вид събитие

Моля, опишете ясно конкретното природно бедствие. Ако е налице поредица от събития, обяснете ясно връзката между тях (например изключително интензивни дъждове, водещи до покачване на нивото на реките, водещо до наводнения, водещи до свлачища, и т.н.). Моля, изпратете всички съответни документи и по-специално официален доклад, свидетелстващ за сериозността на събитието.

Кога е настъпило бедствието?

1.2. Определяне на „природно бедствие“ от страна на държавата членка

Дали събитието е определено като природно бедствие съгласно националното законодателство?⁶ Моля, посочете кога и представете копие от съответните документи.

Ако съществува степенна система за определяне на сериозността на бедствията, моля, обяснете и представете обективните критерии, използвани при оценката.

Дали става въпрос за „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета⁷?

Подадено ли е заявление до Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (администриран от Генерална дирекция „Регионална политика“ към Комисията)? Какъв е статусът на/резултатът от заявлението?

Моля, посочете какъв вид метеорологични данни или доклади са били разгледани (например, mm валежи на m², графики, снимки и т.н.). За предпочитане е източникът на тези данни да бъде националната метеорологична агенция или друг признат компетентен орган.

В случай че такова природно бедствие (или подобни събития, които не са определени като природни бедствия) е настъпило повече от веднъж в същия/те регион/и в предишните години, моля, направете сравнение с тези предишни събития и оценете сериозността на конкретното събитие.

1.3. Географски обхват на схемата

Моля, дефинирайте ясно географския обхват на схемата (национална, регионална). Как и въз основа на какво е бил определен този географски обхват?

Моля, представете подробен списък на засегнатите региони или общини, като по възможност използвате същата класификация като в картите за регионални помощи (нива NUTS 2/NUTS 3).

От полза ще бъде следната информация: засегнато население (включително като процент от общото население на страната/на засегнатата област), видове засегнати икономически дейности, икономическа тежест на засегнатия/те регион/и в БВП на страната, карти, показващи местоположението на засегнатите региони.

Транснационално ли е бедствието (обявено ли е като природно бедствие и в съседни страни)?

⁶ Моля, обърнете внимание, че това определяне съгласно националното право не е обвързващо за Комисията на този етап за анализа, който тя ще извърши (определянето на конкретно събитие като „природно бедствие“ за прилагане на член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС се извършва от Комисията въз основа на собствената ѝ практика и в контекста на съдебната практика на Съда на Европейския съюз).

⁷ Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. относно създаване на Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ОБ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3).

1.4. Размер на щетите

Моля, направете приблизителна оценка на размера на щетите, причинени от природното бедствие. Как и въз основа на какво е определен този размер?

2. Правно основание

2.1. Общо правно основание

Моля, посочете дали съществува общо правно основание, т.е. общ закон за намеса в случай на природни бедствия. Моля, представете копие от съответните документи.

2.2. Конкретно правно основание

Моля, посочете дали съществува конкретно правно основание, т.е. наредба за прилагане на общия закон, подробна програма, съдържаща метода за изчисляване на щетите, и т.н. Моля, представете копие от съответните документи.

Моля, посочете дали правното основание е прието на национално или регионално ниво.

3. Бенефициери

3.1. Видове бенефициери

Ако физически лица, които не извършват стопанска дейност, също имат право на помощ по схемата, моля, разграничете ясно условията, които се прилагат спрямо тях, от тези, касаещи предприятията или физическите лица, извършващи стопанска дейност. Помощта за физически лица (например за евакуирани семейства), при условие че липсва елемент на стопанска дейност, не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Дали мярката обхваща големи предприятия? Малки и средни предприятия (МСП)? Микропредприятия?

Има ли някакви специални условия за МСП или за други видове бенефициери?

3.2. Подбор на бенефициерите

Как се подбират бенефициерите (например въз основа на заявление за помощ, което следва да се подаде в определен срок след настъпване на бедствието...)?

Гарантирано ли е изплащане на средства на всички бенефициери, които са подали заявления? Ако не, кои са критериите за предоставяне на помощ, в случай че заявените суми надвишават бюджета: по реда на постъпване на заявленията до изчерпване на средствата; пропорционално намаляване на помощта за всички бенефициери, за да се включат новите кандидати; други?

3.3. Брой на бенефициерите

Моля, посочете приблизителния брой на бенефициерите. Ако е възможно, представете информация относно броя на бенефициерите от всеки вид и по засегнати региони (например в регион А: 10 големи предприятия, 15 МСП и 20 микропредприятия).

Ако към момента на уведомяването липсва изчерпателен списък на бенефициерите или ако настъпи значителна промяна в техния брой, на Комисията следва да се предаде изчерпателен списък възможно най-скоро, като бъде спазен срокът, определен в уведомлението, и най-късно при представянето на годишния доклад.

3.4. Сектори, попадащи в обхвата на схемата

Моля, посочете ясно за кои сектори се отнася схемата (предприятия, извършващи дейност във всички сектори на икономиката, предприятия, чиято дейност е в определени сектори, или някои сектори са изключени?).

Моля, посочете, с оглед на специфичните правила, приложими спрямо предприятията в сектора на рибарството и аквакултурата и предприятията, осъществяващи дейност в производството, преработката и търговията със селскостопански продукти, попадащи в обхвата на приложение I към Договора, дали настоящата схема включва тези сектори или Комисията е била или ще бъде уведомена за отделна схема, обхващаща един от тези сектори или и двата.

Ако някои сектори са изключени, планира ли се да се приеме секторна схема?

4. Забавяне на уведомлението и продължителност

Трябва да е налице причинно-следствена връзка между щетите и природното бедствие. Наличието на такава връзка се демонстрира по-лесно, ако уведомлението за помощта се извърши в „разумен“ срок след настъпването на бедствието.⁸

Моля, погрижете се да има „клауза на изчакване“, в която ясно се посочва, че няма да се предоставя помощ, преди Комисията да одобри схемата, предмет на уведомлението.

Докога бенефициерите могат да кандидатстват за помощ за покриване на щетите, причинени от конкретното природно бедствие?

Докога може да се предоставя помощ по схемата, предмет на уведомлението? В тази връзка моля, обърнете внимание, че Комисията ще одобрява само схеми с ограничена продължителност.⁹

Докога бенефициерите могат да получават плащания от помощта, отпусната по схемата, предмет на уведомлението?¹⁰

5. Бюджет и финансиране

Посочете ясно прогнозния общ бюджет на схемата, както и приблизителната разбивка по години (ако продължителността е повече от 1 година) и по вноски (в случай че плащането следва да се извършва на вноски).

⁸ Например, относно помощта за селскостопанския сектор, при липса на специфична обосновка Комисията няма да одобрява предложения за помощ, които са подадени повече от три години след настъпването на събитието (точка 119 от Насоките на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство 2007—2013 г.); в сектора на рибарството и аквакултурата мярката за помощ трябва да бъде обявена пред Комисията в срок от една година от събитието, за което се отнася (точка 4.4 от Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура).

⁹ До най-много 6 години за помощ за производствения и други сектори (ср. също член 4, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1, изменен), и точка 7.2 на част I от Стандартния формуляр за уведомление, приложен към този регламент); до най-много седем години за помощ за селскостопанския сектор (в съответствие с раздел VIII.Б. от Насоките на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство за 2007—2013 г.).

¹⁰ Например, относно помощта за селскостопанския сектор, при липсата на специфична обосновка Комисията няма да одобрява предложения за помощ, която да се изплаща повече от четири години след събитието (точка V.Б.1 от Насоките на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство 2007—2013 г.).

В случай че бюджетът не е точно определен на този етап на проверка на щетите, наличните данни следва да се предоставят възможно най-скоро в разумен срок и най-късно при представянето на годишния доклад.

Уточнете финансирането на помощта. Ако помощта не се финансира от общия бюджет на държавата/региона/общината, моля, обяснете начина на нейното финансиране.

Ще има ли съфинансиране на схемата от структурните фондове/Кохезионния фонд?

Ако отговорът е „да“, моля, потвърдете, че ще бъдат спазвани правилата, приложими спрямо тези фондове и по-специално разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета („Общ регламент за структурните фондове“).

Дали схемата ще бъде съфинансирана чрез Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС)?

Ако отговорът е „да“, моля, потвърдете, че ще бъдат спазвани правилата, приложими спрямо този фонд и по-специално разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета относно създаване на Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз¹¹, както и разпоредбите, предвидени в решението за предоставяне на помощта от ФСЕС за това конкретно бедствие.

6. Допустими разходи

6.1. Видове обхванати щети

Трябва да е налице причинно-следствена връзка между щетите и природното бедствие. Как ще се установи, че щетите се дължат единствено на бедствието? Моля, изпрадете всички съответни документи и по-специално официален доклад.

Моля, определете ясно вида на обхванатите щети. Примери: щети върху машини и оборудване, щети, нанесени на сгради (моля, направете разграничение между жилищни сгради и сгради с търговско предназначение), поражения върху инфраструктурата, увреждане на превозни средства (регистрирано движимо имущество), увреждане на нерегистрирано движимо имущество (например мебели), увреждане на материално-стокови запаси, незавършено производство, продукти и стоки, щети, дължащи се на загуба на доходи, щети, дължащи се на временно преустановяване на стопанска дейност,...

Дали някои видове щети са изрично изключени?

6.2. Метод на изчисление за установяване на щетите

Моля, представете подробна методика за всеки вид щети.

Примери:

- за щети върху машини и оборудване: модифициран метод на покупната стойност;
- за щети върху материално-стокови запаси, готова продукция и т.н.: въз основа на счетоводни документи, доказващи тяхното съществуване към момента на възникване на щетите;
- за щети, дължащи се на загуба на доходи: средната печалба преди лихви, данъци, амортизация и разходи за труд, въз основа на отчетите за приходите и разходите и умножена по броя на дните, в които дейността е била преустановена.

¹¹ Вж. бележка под линия 5.

Моля, посочете как ще бъдат установени щетите (независим експерт, самооценка на щетите до определен размер...) за всеки отделен бенефициер.

Взета ли е под внимание амортизацията на материалните блага при оценката на щетите и на допустимите разходи?

В случай че щетите не могат да бъдат отстранени, моля, опишете при какви условия схемата ще покрие замяната (покупка на ново оборудване или изграждане на нова инфраструктура и сгради...).

Има ли някакви ограничителни условия (например минимален или максимален размер на щетите, разрешено е покриването само един вид щети на бенефициер, не е позволено съчетаването на определени видове щети...)?

Как ще бъде избегнато свръхкомпенсирането? Моля, обяснете подробно механизма, който гарантира, че ще бъдат покрити не повече от 100 % от щетите, причинени пряко от бедствието (например приспадане на застрахователни плащания).

7. Форма и размер на помощта

Моля, посочете под каква форма ще бъде предоставена помощта на бенефициера. Примери: пряка безвъзмездна финансова помощ, възстановима финансова помощ, заем при облекчени условия (включително подробни данни за това как е обезпечен заемът), лихвена субсидия, данъчно облекчение (моля, уточнете: преотстъпен данък, намаляване на данъчната основа, намаляване на данъчната ставка, отсрочване на данъци, друго), намаляване на вноски за социално осигуряване (или приемане на забавено плащане на такива вноски), отписване на задължения, гаранция (включително, наред с другото, информация относно заема или друга трансакция, покрити от гаранцията, необходимото обезпечение и премията, която следва да бъде платена).

В случай на непрозрачни форми на помощ (различни от пряката безвъзмездна финансова помощ), моля, посочете как ще бъде изчислен брутният еквивалент на помощта (БЕП).

Моля, представете за всеки инструмент за помощ точно описание на неговите правила и условия за кандидатстване, включително по-специално интензитета на помощта, данъчното им третиране и дали помощта се предоставя автоматично след като се изпълнят определени обективни критерии (ако това е така, моля, посочете тези критерии) или има елемент на решение по усмотрение на органите, предоставящи помощта.

Позволява ли схемата избор и/или комбиниране на различни форми на помощ (въз основа на определени критерии или не)? Моля, обяснете.

Дали в схемата е определен максимален размер на помощта за един бенефициер?

8. Интензитет и натрупване на помощта

Интензитетът на помощта следва да бъде изразен като процент (размера на помощта, разделен на допустимите разходи). Моля, обяснете евентуалните различия в интензитета на помощта (например за застраховано и незастраховано имущество, за различни видове допустими разходи, за различни форми на помощ, за различни видове щети, за различни видове бенефициери и т.н.).

Може ли помощта да се натрупва с помощ, получена по други местни, регионални, национални или общностни схеми за покриване на едни и същи допустими разходи за постигане на една и съща цел/различни цели? С помощ по правилото de minimis? Със застрахователни плащания? Със средства от други източници?

Моля, дайте ясно обяснение на евентуално натрупване на помощ, която би била предоставена по схемата, предмет на уведомлението, с друга помощ или компенсация, получена от други източници.

Компенсацията следва да се изчисли на ниво индивидуален бенефициер. Общият размер на компенсацията, включително помощта, предоставена по схемата, застрахователните плащания и друго подпомагане, не може да надвишава 100 % от стойността на щетите, причинени от природното бедствие.

9. Орган, предоставящ помощта, и управление на схемата

Моля, посочете органа, предоставящ помощта (който може да е различен в зависимост от помощта).

Моля, посочете нивата/органите, отговарящи за управлението на схемата.

Съществуват ли конкретни структури, създадени за управление на схемата (например регионални комисии и т.н.)? Ако отговорът е „да“, моля, обяснете техния състав, мандат, правомощия и т.н.

Моля, обяснете основните изисквания относно заявленията за помощ (крайни срокове за подаване на заявленията, специфични формуляри за заявленията...).

Какви доказателства следва да представят бенефициерите (фактури, доклади от строителен контрол, поръчки на материали и т.н.)? Кой ще събира и оценява доказателствата (независими експерти, специални комисии, самооценка на щетите под определен праг...)?

Моля, посочете кой орган отговаря за плащанията. Ако са повече от един, моля, обяснете взаимодействието помежду им и по-специално как ще се гарантира идентифицирането на всички плащания и недопускането на свръхкомпенсиране в резултат на натрупване.

ЧАСТ II – Уведомяване относно предварителни схеми за конкретни видове природни бедствия

Държавите членки могат да уведомят относно обща рамка за помощ за отстраняване на щети при бъдещо настъпване на един или повече конкретни видове природни бедствия, без да е необходимо отделно уведомление за помощта, предоставяна при всяко тяхно настъпване. Такива предварителни схеми могат да се изготвят за природни бедствия, включени в консолидираната досегашна практика на Комисията (например земетресения, лавини, свлачища и наводнения). Те трябва да съдържат задължение за последващо докладване, с което държавите членки се ангажират да информират Комисията за точното прилагане на схемата в случай на конкретно събитие.

По-долу са изброени няколко елемента, които фигурират в предишната практика на Комисията и за които се очаква да бъдат представени в предварителните уведомления. Това е индикативен списък, който може да се адаптира към характеристиките на всяка отделна схема.

1. Фактически контекст

1.1. Вид събитие/я

Моля, посочете ясно вида на природното/ите бедствие/я, попадащо/и в обхвата на схемата, предмет на уведомлението.

1.2. Определяне на „природно бедствие“ от страна на държавата членка

Моля, посочете формалните критерии за определянето на дадено събитие като природно бедствие (национални системи, съответствие с определението за „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета¹², други?).

Моля, обяснете на какви нива са взети решенията (например президентски указ, министерско решение, решение на регионални или местни органи).

Моля, посочете какъв вид метеорологични данни или доклади ще бъдат разгледани (например mm валежи на m², графики, снимки и т.н.). За предпочитане е източникът на тези данни да бъде националната метеорологична агенция или друг признат компетентен орган.

Ако съществува степенна система за определяне на сериозността на бедствията, моля, обяснете и представете обективните критерии, използвани при оценката.

1.3. Географски обхват на схемата

Моля, дефинирайте ясно географския обхват на схемата (регионална, национална?). Как и въз основа на какво е бил определен този географски обхват?

2. Правно основание

2.1. Общо правно основание

Моля, посочете дали съществува общо правно основание, т.е. общ закон за намеса в случай на природни бедствия. Моля, представете копие от съответните документи.

2.2. Конкретно правно основание

Моля, посочете дали съществува конкретно правно основание, т.е. наредба за прилагане на общия закон, подробна програма, съдържаща метода за изчисляване на щетите, и т.н.

Моля, посочете дали правното основание е прието на национално или регионално ниво. Моля, представете копие от съответните документи.

3. Бенефициери

3.1. Видове бенефициери

Ако физически лица, които не извършват стопанска дейност, също имат право на помощ по схемата, моля, разграничете ясно условията, които се прилагат спрямо тях, от тези, касаещи предприятията или физическите лица, извършващи стопанска дейност. Помощта за физически лица (например за евакуирани семейства), при условие че липсва елемент на стопанска дейност, не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Дали мярката обхваща големи предприятия? Малки и средни предприятия (МСП)? Микропредприятия?

¹² Вж. бележка под линия 5.

Има ли някакви специални условия за МСП или за други видове бенефициери?

3.2. Подбор на бенефициерите

Как се подбират бенефициерите (например въз основа на заявление за помощ, което следва да се подаде в определен срок след настъпване на бедствието...)?

В случай на недостатъчен бюджет как ще бъдат подбрани бенефициерите?

3.3. Брой на бенефициерите

Ако е възможно, посочете приблизителния брой на бенефициерите.

3.4. Сектори, попадащи в обхвата на схемата

Моля, посочете ясно за кои сектори се отнася схемата (предприятия, извършващи дейност във всички сектори на икономиката, предприятия, чиято дейност е в определени сектори, или някои сектори са изключени?).

Моля, посочете, с оглед на специфичните правила, приложими спрямо предприятията в сектора на рибарството и аквакултурата и предприятията, осъществяващи дейност в производството, преработката и търговията със селскостопански продукти, попадащи в обхвата на приложение I към Договора, дали настоящата схема включва тези сектори или Комисията е била или ще бъде уведомена за отделна схема, обхващаща един от тези сектори или и двата.

Ако някои сектори са изключени, планира ли се да се приеме секторна схема?

4. Продължителност

Трябва да е налице причинно-следствена връзка между щетите и природното бедствие. Наличието на такава връзка се демонстрира по-лесно, ако уведомлението за помощта се извърши в „разумен“ срок след настъпването на бедствието.¹³

Докога бенефициерите могат да кандидатстват за помощ за покриване на щетите, причинени от конкретното природно бедствие?

Докога може да се предоставя помощ по схемата, предмет на уведомлението? В тази връзка моля, обърнете внимание, че Комисията ще одобрява само схеми с ограничена продължителност.¹⁴

Докога бенефициерите могат да получават плащания от помощта, отпусната по схемата, предмет на уведомлението?¹⁵

¹³ Например, относно помощта за селскостопанския сектор, при липса на специфична обосновка Комисията няма да одобрява предложения за помощ, които са подадени повече от три години след настъпването на събитието (точка 119 от Насоките на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство 2007—2013 г.); в сектора на рибарството и аквакултурата мярката за помощ трябва да бъде обявена пред Комисията в срок от една година от събитието, за което се отнася (точка 4.4 от Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура).

¹⁴ До най-много 6 години за помощ за производствения и други сектори (ср. също член 4, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1, изменен), и точка 7.2 на част I от Стандартния формуляр за уведомление, приложен към този регламент); до най-много седем години за помощ за селскостопанския сектор (в съответствие с раздел VIII.Б. от Насоките на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство за 2007—2013 г.).

¹⁵ Например, за помощ за селскостопанския сектор, при липсата на специфична обосновка Комисията няма да одобрява предложения за помощ, която да се изплаща повече от четири години след

5. Бюджет и финансиране

Ако е възможно, моля, посочете индикативна горна граница на общия размер на отпуснатия бюджет, както и по видове бенефициери, по видове щети или по видове инструменти за помощ.

Има ли максимален размер на помощта за един бенефициер?

Гарантирано ли е изплащане на средства на всички бенефициери, които са подали заявления? Ако не, кои са критериите за предоставяне на помощ, в случай че заявените суми надвишават бюджета: по реда на постъпване на заявленията до изчерпване на средствата; пропорционално намаляване на помощта за всички бенефициери, за да се включат новите кандидати; други?

Уточнете финансирането на помощта. Ако помощта не се финансира от общия бюджет на държавата/региона/общината, моля, обяснете начина на нейното финансиране.

Предвижда ли се някакво съфинансиране от структурните фондове/Кохезионния фонд?

Ако отговорът е „да“, моля, потвърдете, че ще бъдат спазвани правилата, приложими спрямо тези фондове и по-специално разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета („Общ регламент за структурните фондове“).

Предвижда ли се някакво съфинансиране от Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС)?

Ако отговорът е „да“, моля, потвърдете, че ще бъдат спазвани правилата, приложими спрямо този фонд и по-специално разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета относно създаване на Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз¹⁶, както и разпоредбите, предвидени в решението за предоставяне на помощта от ФСЕС за това конкретно бедствие.

6. Допустими разходи

6.1. Видове обхванати щети

Трябва да е налице причинно-следствена връзка между щетите и природното бедствие. Как ще се установи, че щетите се дължат единствено на бедствието? Моля, изпратете всички съответни документи и по-специално официален доклад.

Моля, определете ясно вида на щетите, попадащи в обхвата на схемата, предмет на уведомлението. Примери: щети върху машини и оборудване, щети, нанесени на сгради (моля, направете разграничение между жилищни сгради и сгради с търговско предназначение), поражения върху инфраструктурата, увреждане на превозни средства (регистрирано движимо имущество), увреждане на нерегистрирано движимо имущество (например мебели), увреждане на материално-стокови запаси, незавършено производство, продукти и стоки, щети, дължащи се на загуба на доходи, щети, дължащи се на временно преустановяване на стопанска дейност,...

Дали някои видове щети са изрично изключени?

6.2. Метод на изчисление за установяване на щетите

Моля, представете подробна методика за всеки вид щети.

Примери:

събитието (точка V.Б.1 от Насоките на Общността за държавната помощ в секторите на земеделието и горското стопанство за периода 2007—2013 г.).

¹⁶ Вж. бележка под линия 5.

- за щети върху машини и оборудване: модифициран метод на покупната стойност;
- за щети върху материално-стокови запаси, готова продукция и т.н.: въз основа на счетоводни документи, доказващи тяхното съществуване към момента на възникване на щетите;
- за щети, дължащи се на загуба на доходи: средната печалба преди лихви, данъци, амортизация и разходи за труд, въз основа на отчетите за приходите и разходите и умножена по броя на дните, в които дейността е била преустановена.

Моля, посочете как ще бъдат установени щетите (независим експерт, самооценка на щетите до определен размер...) за всеки отделен бенефициер.

Взета ли е под внимание амортизацията на материалните блага при оценката на щетите и на допустимите разходи?

В случай че щетите не могат да бъдат отстранени, моля, опишете при какви условия схемата ще покрие замяната (покупка на ново оборудване или изграждане на нова инфраструктура и сгради...).

Има ли някакви ограничителни условия (например минимален или максимален размер на щетите, разрешено е покриването само един вид щети на бенефициер, не е позволено съчетаването на определени видове щети...)?

Как ще бъде избегнато свръхкомпенсирането? Моля, обяснете подробно механизма, който гарантира, че ще бъдат покрити не повече от 100% от щетите, причинени пряко от бедствието (например приспадане на застрахователни плащания).

7. Форма и размер на помощта

Моля, посочете под каква форма ще бъде предоставена помощта на бенефициера. Примери: пряка безвъзмездна финансова помощ, възстановима финансова помощ, заем при облекчени условия (включително подробни данни за това как е обезпечен заемът), лихвена субсидия, данъчно облекчение (моля, уточнете: преотстъпен данък, намаляване на данъчната основа, намаляване на данъчната ставка, отсрочване на данъци, друго), намаляване на вноски за социално осигуряване (или приемане на забавено плащане на такива вноски), отписване на задължения, гаранция (включително, наред с другото, информация относно заема или друга трансакция, покрити от гаранцията, необходимото обезпечение и премията, която следва да бъде платена).

В случай на непрозрачни форми на помощ (различни от пряката безвъзмездна финансова помощ), моля, посочете как ще бъде изчислен брутният еквивалент на помощта (БЕП).

Моля, представете за всеки инструмент за помощ точно описание на неговите правила и условия за кандидатстване, включително по-специално интензитета на помощта, данъчното им третиране и дали помощта се предоставя автоматично след като се изпълнят определени обективни критерии (ако това е така, моля, посочете тези критерии) или има елемент на решение по усмотрение на органите, предоставящи помощта.

Позволява ли схемата избор и/или комбиниране на различни форми на помощ (въз основа на определени критерии или не)? Моля, обяснете.

Дали в схемата е определен максимален размер на помощта за един бенефициер?

8. Интензитет и натрупване на помощта

Интензитетът на помощта следва да бъде изразен като процент (размера на помощта, разделен на допустимите разходи). Моля, обяснете евентуалните различия в интензитета на помощта (например за застраховано и незастраховано имущество, за различни видове допустими разходи, за различни форми на помощ, за различни видове щети, за различни видове бенефициери и т.н.).

Може ли помощта да се натрупва с помощ, получена по други местни, регионални, национални или общностни схеми за покриване на едни и същи допустими разходи за постигане на една и съща цел/различни цели? С помощ по правилото de minimis? Със застрахователни плащания? Със средства от други източници?

Моля, дайте ясно обяснение на евентуално натрупване на помощ, която би била предоставена по схемата, предмет на уведомлението, с друга помощ или компенсация, получена от други източници.

Компенсацията следва да се изчисли на ниво индивидуален бенефициер. Общият размер на компенсацията, включително помощта, предоставена по схемата, застрахователните плащания и друго подпомагане, не може да надвишава 100 % от стойността на щетите, причинени от природното бедствие.

9. Орган, предоставящ помощта, и управляване на схемата

Моля, посочете органа, предоставящ помощта (който може да е различен в зависимост от помощта).

Моля, посочете нивата/органите, отговарящи за управляването на схемата.

Съществуват ли конкретни структури, създадени за управляване на схемата (например регионални комисии и т.н.)? Ако отговорът е „да“, моля, обяснете техния състав, мандат, правомощия и т.н.

Моля, обяснете основните изисквания относно заявленията за помощ.

Какви доказателства следва да представят бенефициерите (фактури, доклади от строителен контрол, поръчки на материали и т.н.)? Кой ще събира и оценява доказателствата (независими експерти, специални комисии, самооценка на щетите под определен праг...)?

Моля, посочете кой орган отговаря за плащанията. Ако са повече от един, моля, обяснете взаимодействието помежду им и по-специално как ще се гарантира идентифицирането на всички плащания и недопускането на свръхкомпенсиране в резултат на натрупване.

10. Последващо докладване, свързано със събитието

Моля, посочете ясно как държавата членка ще предостави на Комисията последваща отчетна информация след настъпването на дадено природно бедствие и представете предвидения график за докладването (например фактологична информация относно конкретното бедствие; по-подробна информация за бенефициерите, размера на щетите и планираната помощ).

ЧАСТ III – Последващо докладване относно събитието за мониторинг на помощта, предоставена по предварителната схема

Тази част от контролния списък касае информацията, която следва да се предостави на Комисията във връзка с касаещото събитие последващо докладване относно помощта за конкретно природно бедствие, предоставена по съществуваща предварителна схема¹⁷. От държавите членки се изисква да представят аргументи, които показват, че събитието попада сред видовете бедствие, одобрени съгласно предварителната схема.

Помощта може да бъде законно отпусната и незабавно изплатена, тъй като Комисията вече е разрешила мярката, когато е одобрила предварителната схема. Ако от докладването (както по част III от настоящия контролен списък, така и съгласно приложение 3 към Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията) или от други източници на информация се установи, че условията на предварителната схема не са спазени и че помощта е била предоставена неправомерно, Комисията ще разгледа незабавно тази информация с оглед на евентуално възстановяване в съответствие с членове от 10 до 16 от Процедурния регламент¹⁸.

1. Фактически контекст

1.1. Вид събитие

Моля, опишете ясно конкретното природно бедствие. Ако е налице поредица от събития, обяснете ясно връзката между тях (например изключително интензивни дъждове, водещи до покачване на нивото на реките, водещо до наводнения, водещи до свлачища, и т.н.).

Кога е настъпило бедствието?

1.2. Географски обхват на схемата

Моля, дефинирайте ясно географския обхват на схемата (национална, регионална). Как и въз основа на какво е бил определен този географски обхват?

Моля, представете подробен списък на засегнатите региони или общини, като по възможност използвате същата класификация като в картите за регионални помощи (нива NUTS 2 и NUTS 3).

От полза ще бъде следната информация: засегнато население (включително като процент от общото население на страната/на засегнатата област), икономическа тежест на засегнатия/те регион/и в БВП на страната, карти, показващи местоположението на засегнатите региони.

Транснационално ли е бедствието (обявено ли е като природно бедствие и в съседни страни)?

1.3. Размер на щетите

Моля, посочете размера на щетите, причинени от природното бедствие. Как и въз основа на какво е определен този размер?

¹⁷ Тези разпоредби за докладване са отделни от общите задължения за докладване съгласно Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията, тъй като имат различна цел (например осигуряване на съответствие с предварителната схема, а не предоставяне на годишен отчет за разходите).

¹⁸ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1).

2. Правно основание

Моля, посочете дали е прието някакво допълнително правно основание освен представеното при уведомяването относно предварителната схема. Моля, обяснете взаимодействията с предварителната схема и различията с нея.

3. Бенефициери

Моля, посочете дали са били добавени или променени някакви условия по отношение на бенефициерите в сравнение с тези, изложени в уведомлението за предварителната схема.

Моля, представете информация относно броя на бенефициерите от всеки вид и по засегнати региони (например в регион А: 10 големи предприятия, 15 МСП и 20 микропредприятия) или изчерпателен списък на бенефициерите, на които е предоставена помощ.

4. Продължителност

Докога бенефициерите могат да кандидатстват за помощ за покриване на щетите, причинени от конкретното природно бедствие?

Докога бенефициерите могат да получават плащания от помощта, отпуснати за покриване на щетите от това конкретно бедствие?

Ако е предвидено плащането да се извърши на траншове, моля, представете график и бюджет за всеки транш.

5. Бюджет и финансиране

Посочете ясно общия бюджет, отпуснат за покриване на щетите, дължащи се на конкретното природно бедствие, посочено в доклада.
